



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS  
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2015. godina. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2015. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2015. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

VELIKO VIJEĆE

**PREDMET GROSS protiv ŠVAJCARSKE**

*Predstavka br. 67810/10)*

PRESUDA

STRAZBUR

30. septembar 2014. godine

*Ova presuda je pravosnažna, ali može biti predmet redaktorskih izmjena.*



**U predmetu Gross protiv Švajcarske**

Evropski sud za ljudska prava zasijedajući u Velikom vijeću u sastavu

Dean Spielmann, *Predsjednik*,

Josep Casadevall,

Ineta Ziemele,

Mark Villiger,

Isabelle Berro-Lefèvre,

Boštjan M. Zupančič,

Alvina Gyulumyan,

Khanlar Hajiyev,

Dragoljub Popović,

Ledi Bianku,

Nona Tsotsoria,

Ann Power-Forde,

Vincent A. De Gaetano,

Linos-Alexandre Sicilianos,

Helen Keller,

Helena Jäderblom,

Johannes Silvis, *sudije*,

i Erik Fribergh, *Sekretar*,

Nakon vijećanja na zatvorenoj sjednici dana 5. marta 2014. godine i 27. avgusta 2014. godine

izriče sljedeću presudu koja je usvojena 27. avgusta 2014. godine:

**POSTUPAK**

1. Predmet je formiran na osnovu predstavke (br. 67810/10) protiv Konfederacije Švajcarske koju je 10. novembra 2010. godine Sudu po članu 34 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija) podnijela državljanka Švajcarske, g-đa Alda Gross (u daljem tekstu: podnositeljka predstavke).

2. Podnositeljku predstavke zastupao je g. F.T. Petermann, advokat sa praksom u St Gallenu u Švajcarskoj. Švajcarsku vladu (u daljem tekstu: Vlada) zastupao je njen Zastupnik, g. F. Schürmann, Načelnik odjeljenja za ljudska prava i Savjet Evrope Saveznog Ministarstva pravde.

3. Pozivajući se na član 8 Konvencije, Podnositeljka predstavke navela je, konkretno, da je povrijeđeno njeno pravo da odluči kako i kada će okončati svoj život.

4. Predstavka je dodijeljena Drugom odjeljenju Suda (pravilo 52 stav 1 Poslovnika Suda). Dana 5. januara 2012. godine Vlada je obaviještena o predstavci. Takođe je odlučeno da se ovom predmetu da prioritet

(pravilo 41). Dana 14. maja 2013. godine Vijeće u sastavu: Guido Raimondi, Predsjednik, Danutė Jočienė, Peer Lorenzen, András Sajó, Işıl Karakaş, Nebojša Vučinić, Helen Keller, sudije, te Stanley Naismith, Sekretar Odjeljenja, nakon vijećanja na zatvorenoj sjednici, izreklo je presudu u kojoj je većinom glasova utvrđeno da je došlo do povrede člana 8 Konvencije. Zajedničko izdvojeno mišljenje sudija Raimondi, Jočienė i Karakaş priloženo je uz presudu.

5. U dopisu od 12. avgusta 2013. godine Vlada je zahtijevala da se predmet uputi Velikom vijeću po članu 43 Konvencije i Pravilu 73. Kolegijum Velikog vijeća usvojio je taj zahtjev 7. oktobra 2013. godine

1. Sastav Velikog vijeća određen je prema odredbama člana 26 stavovi 4 i 5 Konvencije i Pravilu 24.

7. Podnositeljka predstavke i Vlada su zatim podnijeli svoja pisana zapažanja (pravilo 59 stav 1). U svom podnesku od 7. januara 2014. godine Vlada je obavijestila Sud da je podnositeljka predstavke preminula 10. novembra 2011. godine. Pravni zastupnik podnositeljke predstavke podnio je odgovor na pisana zapažanja.

8. Uz to su primljeni i komentari trećih strana o meritumu predstavke, i to od: *Alliance Defending Freedom* (ranije *Alliance Defense Fund*), udruženja sa sjedištem u Sjedinjenim Američkim Državama (u daljem tekstu: SAD) koje je posvećeno zaštiti prava na život u cijelom svijetu, a koje je predstavljao g. P. Coleman; *Evropskog Centra za pravo i pravdu*, udruženja sa sjedištem u Francuskoj koje je specijalizovano za pitanja bioetike i odbrane vjerskih sloboda, koje je predstavljao g. G. Puppinc; *Americans United for Life*, udruženja sa sjedištem u SAD koje je posvećeno zaštiti prava na život od začeca do prirodne smrti, koje je predstavljao g. W.L. Saunders; i *Dignitas*, udruženja sa sjedištem u Švajcarskoj čiji je cilj da obezbijedi da njegovi članovi dobiju njegu u periodu na kraju života i da umru sa ljudskim dostojanstvom, koje je predstavljao g. L.A. Minelli. Svi umješači, treće strane, dobili su dozvolu Predsjednika da se uključe u pisani postupak pred Vijećem (član 36 stav 2 Konvencije i pravilo 44 stav 3).

## ČINJENICE

### OKOLNOSTI PREDMETA

2. Podnositeljka predstavke rođena je 1931. godine, a preminula je 10. novembra 2011. godine.

10. Mnogo godina podnositeljka predstavke izražavala je želju da okonča svoj život. Ona je objasnila da je postajala sve slabija kako je vrijeme prolazilo i da nije bila spremna da nastavi da podnosi

narušavanje svoje fizičke i duševne snage. Odlučila je da želi da okonča svoj život uzimanjem smrtonosne doze natrijum pentobarbitala. Stupila je u kontakt sa udruženjem za pomoć prilikom saoubistva - EXIT - tražeći podršku, a oni su joj odgovorili da bi bilo teško naći medicinskog radnika koji bi bio spreman da joj da ljekarski recept za ovaj smrtonosni preparat.

11. Dana 20. oktobra 2008. godine psihijatar, dr. T, predao je svoje stručno mišljenje u kome je konstatovao svoje zapažanje da je podnositeljka predstavke bez sumnje u stanju da formira svoj vlastiti sud. Sa psihijatrijsko medicinskog stanovišta, dr. T. nije imao nikakvih primjedbi da se podnositeljki predstavke prepíše smrtonosna doza natrijum pentobarbitala. Međutim, on sam nije htio da izda takav recept navodeći da ne želi da pomiješa uloge medicinskog vještaka i ljekara tako što će liječiti lice o kome je dao stručno mišljenje.

3. Dopisima od 5. novembra 2008, te 1. decembra 2008, i 4. maja 2009. godine zastupnik podnositeljke predstavke u njeno je ime predao zahtjev za izdavanje recepta za natrijum pentobarbital trima drugim medicinskim radnicima, koji su odbili da daju traženi recept.

13. Dana 16. decembra 2008. godine podnositeljka predstavke poredala je zahtjev Zdravstvenom odboru kantona Ciriha da joj se da 15 grama natrijum pentobarbitala da bi počinila samoubistvo. Dana 29. aprila 2009. godine Zdravstveni odbor odbio je zahtjev podnositeljke predstavke.

14. Dana 29. maja 2009. godine podnositeljka predstavke uložila je žalbu kod Upravnog suda Kantona Ciriha. Dana 22 oktobra 2009. godine Upravni sud odbio je njenu žalbu, izrazivši stav da je preduslov da se za dobijanje smrtonosne doze natrijum pentobarbitala mora dobiti ljekarski recept u skladu sa članom 8 Konvencije. Uslov da se dobije ljekarski recept služio je u svrhu sprečavanja preuranjenih odluka i garantovao je da je namjeravana radnja medicinski opravdana. Taj je uslov dalje obezbjeđivao da se sama odluka zasniva na namjernom vršenju slobodne volje dotičnog lica. Upravni sud naveo je da dr. T. u svom stručnom mišljenju nije razmatrao da li je podnositeljka predstavke bolovala od oboljenja koje bi moglo da opravda pretpostavku da se bliži kraj njenog života. Želja da umre, sama po sebi, čak i ako je dobro promišljena, nije bila dovoljna da opravda izdavanje ljekarskog recepta. Shodno tome, sadržaj spisa predmeta nije pokazao da su ovom predmetu bili ispunjeni neophodni preduslovi za izdavanje ljekarskog recepta. Stoga je postojala potreba za daljim medicinskim ispitivanjima. Pod tim okolnostima Upravni sud je smatrao da nije bilo dovoljno razloga da se podnositeljka predstavke oslobodi obaveze da prođe kroz temeljita medicinska ispitivanja i da dobije ljekarski recept.

15. Dana 12. aprila 2010. godine Savezni Vrhovni sud odbio je žalbu koju je uložila podnositeljka predstavke. Ovaj sud je naveo, između

ostalog, da podnositeljka predstavke nesporno nije ispunila preduslove predviđene u medicinsko-etičkim smjernicama za njegu pacijenata koji se bliže kraju svog života koje je usvojila Švajcarska akademija medicinskih nauka, pošto ona nije bolovala od terminalne bolesti, već je izrazila svoju želju da umre zbog velike starosti i sve veće slabosti. Iako je Savezni Vrhovni sud ranije izrazio stav da izdavanje ljekarskog recepta za natrijum pentobarbital licu koje boluje od neizlječive, perzistentne i teške psihološke bolesti nije nužno predstavljalo povredu profesionalnih dužnosti ljekara, ovaj izuzetak morao je da se koristi sa "krajnjim uzdržavanjem" i nije nalagao medicinskoj struci ili državi da podnositeljki predstavke obezbijedi traženu dozu natrijum pentobarbitala da bi okončala svoj život. Savezni Vrhovni sud dalje je konstatovao da je izdavanje tražene supstance iziskivalo temeljita medicinska ispitivanja i, s obzirom na upornost u želji da se umre, i dugoročni zdravstveni nadzor stručnjaka iz prakse koji je bio spreman da izda potrebn recept. Ovaj uslov nije mogao da se zaobiđe zahtjevom podnositeljke predstavke za izuzećem od obaveze da se dobije ljekarski recept.

4. Dana 10. novembra 2010. godine pravni savjetnik podnositeljke predstavke podnio je u njeno ime predstavku Sudu.

17. Dana 24. oktobra 2011. godine podnositeljka predstavke dobila je ljekarski recept za 15 grama natrijum pentobarbitala koji je potpisao medicinski radnik dr. U. Dana 10. novembra 2011. ona je okončala svoj život uzevši propisanu supstancu. Prema policijskom izvještaju od 14. novembra 2011. godine nije bilo moguće identifikovati nijednog rođaka preminule. U izvještaju je zaključeno da je podnositeljka predstavke počinila samoubistvo uz pomoć EXIT-a i da u tom kontekstu nije utvrđena krivična odgovornost nijednog trećeg lica.

5. Sud nije obaviješten o smrti podnositeljke predstavke do 7. januara 2014. godine (v. stav 19 ove presude).

## PRAVO

### PRETHODNI PRIGOVOR VLADE

#### **A. Podnesak Vlade Velikom vijeću**

19. U svom podnesku Sudu od 7. januara 2014. godine, Vlada je navela da se, pripremajući svoj podnesak, iz predostrožnosti raspitala o situaciji podnositeljke predstavke u opštini u kojoj je živjela i saznala da je ona preminula 10. novembra 2011. godine. Tako je do trenutka kada je Vijeće usvojilo svoju presudu u ovom predmetu ona bila mrtva već otprilike godinu i šest mjeseci. Pozivajući se na odluku Suda u predmetu

*Predescu protiv Rumunije*, (br. 21447/03, stav 25, 2. decembar 2008. godine), Vlada je tražila da Sud proglasi predstavku neprihvatljivom na osnovu zloupotrebe prava na predstavku, prema članu 35 stavovi 3 (a) i 4 Konvencije.

6. Vlada je navela da pravni savjetnik podnositeljke predstavke ne samo da nije obavijestio Sud o smrti podnositeljke predstavke - što je trebalo da učini najkasnije kada mu je Sekretarijat Suda dostavio činjenično stanje, pretpostavljajući da je podnositeljka predstavke živa - već je doveo Sud u zabludu u svom podnesku, dajući utisak da je podnositeljka predstavke još uvijek živa.

7. Po mišljenju Vlade, ponašanje pravnog savjetnika preminule podnositeljke predstavke bilo je takvo da je Sud dovelo u zabludu po pitanju aspekta koji je od suštinskog značaja za njegovo ispitivanje predstavke.

## **B. Podnesak pravnog savjetnika podnositeljke predstavke Velikom vijeću**

8. Savjetnik je odgovorio da nije imao ličnih kontakata sa svojim klijentom od januara mjeseca 2010. godine i da je saznao za njenu smrt tek 9. januara 2014. godine kada je dobio primjerak podneska Vlade od 7. januara 2014. godine.

23. Pravni savjetnik je objasnio da je podnositeljka predstavke izrazila svoju želu da pravni savjetnik svu dalju prepisku šalje g. F, penzionisanom pastoru koji je dobrovoljno radio za EXIT - udruženje za pomoć pri samoubistvu. Razlog za ovakav dogovor ležao je, između ostalog, u tome da je primanje dopisa od njenog pravnog savjetnika direktno izazivalo kod podnositeljke predstavke stres i da joj je stoga trebala pomoć lica od povjerenja. Tako je nakon njene žalbe Saveznom Vrhovnom sudu u januaru 2010. godine, usaglašeno da će g. F. njoj lično donijeti svaku poruku i objasniti joj. Pravni savjetnik naveo je da je on postupao u skladu sa tim uputstvima.

24. Po prijemu podneska Vlade 9. januara 2014. godine, pravni savjetnik je odmah kontaktirao g. F, koji mu je objasnio da ga on nije obavijestio o smrti podnositeljke predstavke jer je ona izrazila da to ne želi pošto se bojala da bi postupak koji je bio u toku mogao zbog toga da bude prekinut. U ljeto 2011. godine, kada je postalo jasno da će podnositeljka predstavke okončati svoj život, ona je obavijestila g. F. da joj je pravni savjetnik rekao da će se ukoliko ona umre tokom postupka, predmet zaključiti, a da ona to ne želi jer želi da "otvori put za druge ljude u njenoj situaciji". G. F. je zauzeo stav da mu profesionalna obaveza duhovnog savjetnika ne dozvoljava da se neke informacije objave protivno izraženoj želji podnositeljke predstavke. Pravni savjetnik podnositeljke predstavke dalje je izrazio izuzetno žaljenje što ga g. F.

nije odmah obavijestio o smrti podnositeljke predstavke, jer bi pravni savjetnik o tome propisno obavijestio Sud i podnio bi zahtjev da se postupak ipak nastavi.

25. Pozivajući se na sudsku praksu Suda u ranijim predmetima gdje je podnositelj predstavke preminuo ili je izrazio želju da povuče svoju pritužbu tokom postupka pred Komisijom ili Sudom (pravni savjetnik pozvao se na presude Suda u predmetima *Scherer protiv Švajcarske* od 25. marta 1994. godine, Serija A, br. 287 i *Tyrer protiv Ujedinjenog Kraljevstva* od 25. aprila 1978. godine, stav 21, Serija A br. 26), pravni savjetnik podnositeljke predstavke naveo je da nakon što se predstavka preda institucijama Konvencije one preuzimaju kontrolu nad postupkom. Na Sudu je da odluči da li postupak u datom predmetu treba da se nastavi. Odlučujući faktor u tom smislu bio je da li se, po mišljenju Suda, predmetom pokreću opšta pitanja od javnog interesa koja iziskuju dalje ispitivanje.

26. U ovom konkretnom predmetu, pravni savjetnik podnositeljke predstavke pozvao je Sud da nastavi postupak na osnovu toga što su se predmetom pokretala materijalna pitanja vezana za poštovanje Konvencije koja su iziskivala dalje ispitivanje u javnom interesu. "Eutanazija" je bila kontroverzno pitanje o kome se mnogo raspravljalo u mnogim evropskim državama. Predmete ove vrste, generalno gledano, pokretala su lica starije dobi i/ili bolesni. Ako se postupci budu sistematično prekidali kada takva lica preminu, pitanja koja se tim predmetima pokreću nikada neće dobiti odluku Suda.

### C. Ocjena Suda

#### 9. Član 35 stav 3(a) Konvencije glasi:

"Sud proglašava neprihvatljivom svaku pojedinačnu predstavku podnijetu na osnovu člana 34. ako:

(a) smatra da je predstavka nespojiva sa odredbama Konvencije ili protokola uz nju, očigledno neosnovana, ili predstavlja zloupotrebu prava na predstavku;..."

28. Sud ponavlja da prema toj odredbi predstavka može da bude odbačena jer predstavlja zloupotrebu prava na predstavku ako je, između ostalog, svjesno bazirana na netačnim činjenicama (v. *Akdivar i drugi protiv Turske* (GC), 16. septembar 1996, stavovi 53-54, *Izveštaji o presudama i odlukama* 1996-IV; *Varbanov protiv Bugarske*, br. 31365/96, stav 36, ECHR 2000-X; *Rehak protiv Republike Češke* (dec.), br. 67208/01, 18. maja 2004; *Popov protiv Moldavije* (br. 1), br. 74153/01, stav 48, 18. januar 2005; *Kérétchachvili protiv Gruzije* (dec.), br. 5667/02, 2. maj 2006; *Miroļubovs i drugi protiv Letonije*, br. 798/05, stav 63, 15. septembar 2009; i *Centro Europa 7 S.r.l i Di Stefano protiv*



*Italije* (GC), br. 38433/09, stav 97, ECHR 2012). Podnošenje nepotpunih informacija koje mogu dovesti u zabludu može tako da predstavlja zloupotrebu prava na predstavku, posebno ako dotične informacije predstavljaju samu suštinu predmeta i ako nije dato dovoljno obrazloženje za to što te informacije nisu u potpunosti dostavljene (v. *Hüttner protiv Njemačke* (dec.), br. 23130/04, 9. jun 2006; *Predescu protiv Rumunije*, br. 21447/03, stavovi 25-26, 2. decembar 2008; i *Kowal protiv Poljske* (dec.), br. 2912/11, 18. septembar 2012. godine. Isto važi i ako dođe do novih važnih dešavanja tokom postupka pred Sudom i kada, iako je izričito u obavezi da to uradi po pravilu 47 stav 7 (bivše pravilo 47 stav 6) Poslovnika Suda, podnosilac predstavke ne objavi informacije o tome Sudu, čime se Sud sprečava da donese odluku o predmetu uz potpuno poznavanje činjenica (v. *Centro Europa 7 S.r.l i Di Stefano*, ibid., i *Miroļubovs i drugi*, ibid). Međutim, čak i u takvim predmetima, namjera podnosioca predstavke da dovede Sud u zabludu mora uvijek da se utvrdi sa dovoljno sigurnosti (v. *Al-Nashif protiv Bugarske*, br. 50963/99, stav 9, 20 jun 2002; *Melnik protiv Ukrajine*, br. 72286/01, stavovi 58-60, 28 mart 2006; *Nold protiv Njemačke* br. 27250/02, stav 87, 29 jun 2006; i *Centro Europa 7 S.r.l i Di Stefano*, ibid).

29. Što se tiče okolnosti ovog konkretnog predmeta, Sud konstatuje na samom početku da se u svojoj predstavi podnešenoj Sudu 10. novembra 2010. godine podnositeljka predstavke žalila, pozivajući se na član 8 Konvencije, da su švajcarske vlasti, uskrativši joj mogućnost da dobije smrtonosnu dozu natrijum pentobarbitala, povrijedile njeno pravo da odluči kojim sredstvima i u kom trenutku će se okončati svoj život. Sud dalje konstatuje da je o njenoj predstavi 5. januara 2012. godine obaviještena tužena Vlada i da je 14. maja 2013. godine Vijeće izreklo presudu u kojoj je (sa četiri glasa naprema tri) utvrdilo da je došlo do povrede člana 8 Konvencije, pri čemu se to utvrđivanje baziralo na pretpostavci da je podnositeljka predstavke i dalje u životu (v. stavove 65-67 presude Vijeća).

10. Međutim, kasnije je utvrđeno da je u međuvremenu, dana 24. oktobra 2011. godine, podnositeljka predstavke dobila ljekarski recept za smrtonosnu dozu natrijum pentobarbitala i da je 10. novembra 2011. godine okončala svoj život uzevši prepisanu supstancu.

31. Sudu pažnju na ovaj događaj nije skrenula podnositeljka predstavke niti njen pravni savjetnik, već Vlada, u svom podnesku od 7. januara 2014. godine, nakon što je predmet upućen Velikom vijeću prema članu 43 Konvencije. Pripremajući taj svoj podnesak, Vlada se raspitala za situaciju podnositeljke predstavke i saznala za činjenicu i okolnosti njene smrti.

32. Sud je konstatovao obrazloženje koje je u odgovoru predao pravni savjetnik podnositeljke predstavke da ni on nije znao za smrt svoje klijentinje jer je sa njom imao kontakt samo preko posrednika g. F.

koji - na njen zahtjev - namjerno nije obavijestio pravnog savjetnika o njenoj smrti. Prema riječima g. F. razlog za to bio je njen strah da će otkrivanje takve istine možda navesti Sud da prekine postupak u njenom predmetu. Kao njen duhovni savjetnik on je smatrao da ga njegova profesionalna dužnost čuvanja povjerljivosti sprečava da tu informaciju otkrije suprotno njenim željama.

33. Međutim, po mišljenju Suda, a imajući na umu naročitu prirodu ovog predmeta, činjenica da pravni savjetnik podnositeljke predstavke nije imao direktan kontakt sa svojom klijentkinjom već se saglasio da sa njom komunicira putem posrednika izaziva niz bojazni vezanih za njegovu ulogu kao pravnog zastupnika u postupku pred Sudom. Uz dužnosti podnosioca predstavke da saraduje sa Sudom (v. pravilo 44A Poslovnika Suda; v. i pravilo 44C o "propustu da djelotvorno učestvuje u postupku", uključujući mogućnost da se izvuku zaključci kada stranka "ne objelodani relevantne informacije o svom prijedlogu") i da obavještava Sud o svim okolnostima relevantnim za njegovu/njenu predstavku (v. pravilo 47 stav 7, bivše pravilo 47 stav 6), zastupnik nosi i naročitu odgovornost da ne predaje podneske koji dovode u zabludu (v. pravilo 44D).

11. Iz obrazloženja pravnog savjetnika podnositeljke predstavke proizlazi da podnositeljka predstavke ne samo da nije obavijestila njega, a samim tim ni Sud o činjenici da je dobila traženi ljekarski recept, već je takođe preduzela posebne mjere predostrožnosti da spriječi da njen pravni savjetnik i konačno i Sud saznaju informaciju o njenoj smrti da bi spriječila Sud da prekine postupak u njenom predmetu.

35. U tom kontekstu, Veliko vijeće smatra da se činjenica i okolnosti smrti podnositeljke predstavke zaista tiču same suštine stvari koja je u osnovi njene pritužbe po Konvenciji. Takođe je moguće da bi te činjenice, da su bile poznate Vijeću, imale odlučujući uticaj na presudu Vijeća od 14. maja 2013. godine, kojom se zaključuje da je došlo do povrede člana 8 Konvencije (v. *mutatis mutandis*, pravilo 80 Poslovnika Suda; *Pardo protiv Francuske* (revizija - prihvatljivost), 10. jul 1996, stavovi 21-22, *Izveštaji 1996-III*; *Pardo protiv Francuske* (revizija - meritum), 29. april 1997, stav 23, *Izveštaji 1997-III*; i *Gustafsson protiv Švedske*, (revizija - meritum), 30. jul 1998, stav 27, *Izveštaji 1998-V*). Međutim, nema potrebe da Veliko vijeće spekuliše o tome pošto u svakom slučaju, po članu 44 stav 2 Konvencije, presuda Vijeća od 14. maja 2013. godine nije postala pravosnažna.

36. Prema riječima g. F., motiv podnositeljke predstavke da se ne dostave relevantne informacije bio je to što je, bez obzira na činjenicu da su tekuće teškoće koje su proisticale iz njene lične situacije prestale da postoje, postupak u njenom predmetu trebalo da se nastavi radi dobra drugih ljudi koji su bili u sličnoj situaciji. Iako takav motiv može biti razumnijiv iz perspektive podnositeljke predstavke u izuzetnoj situaciji u

kojoj se ona našla, Sud smatra da je dovoljno jasno da je namjernim izbjegavanjem da dostavi tu informaciju svom pravnom savjetniku podnositeljka predstavke namjeravala da dovede Sud u zabludu o stvari koja se ticala same suštine njene pritužbe po Konvenciji.

12. Shodno tome, Sud prihvata prethodni prigovor Vlade da postupanje podnositeljke predstavke predstavlja zloupotrebu prava na predstavku u smislu člana 35 stav 3 (a) Konvencije.

## IZ NAVEDENIH RAZLOGA, SUD

*Nalazi* sa devet glasova naprema osam, da je predstavka neprihvatljiva zbog toga što je podnositeljka predstavke zloupotrebila pravo na predstavku u smislu člana 36 stav 3 (a) Konvencije.

Presuda je sačinjena na engleskom i francuskom jeziku i objavljena u pisanoj formi 30. septembra 2014. godine po pravilu 77 stavovi 2 i 3 Poslovnika Suda.

Erik Fribergh  
Sekretar

Dean Spielmann  
Predsjednik

U skladu sa članom 45 stav 2 Konvencije i pravilom 74 stav 2 Poslovnika Suda, prilog ovoj presudi čine sljedeća zasebna mišljenja:

(a) saglasno mišljenje sudije Silvis;

(b) zajedničko izdvojeno mišljenje sudija Spielmann, Ziemele, Berro-Lefèvre, Zupančič, Hajiyev, Tsotsoria, Sicilianos i Keller.

D.S.

E.F.

Zasebna mišljenja nisu prevedena, ali se nalaze u zvaničnim verzijama presude na engleskom i francuskom jeziku koje se mogu pronaći u bazi sudske prakse Suda HUDOC.

### © Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2015. godina.

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reprodukovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo

koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2015.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2015**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).